

Dodatečně anonymizováno

W. 2. 17 75

GDPR

Ministr vnitra
Milan Chovanec

Toto rozhodnutí nabylo právní moci
dne: 21. 2. 2017
podpis: *Milán Chovanec*

Z

MVCRP016FM2F

Naturalizace v České republice (GA15-07626S)
podle zákona č. 186/2013 Sb.

prac. č.: 1103r

V Praze 6. února 2017
Č. j.: MV-152598-4/VS-2016

Rozhodnutí

Ministr vnitra jako příslušný správní orgán podle ustanovení § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“), přezkoumal na základě včasného rozkladu, který podal nar. /... /..., Timašev – Rusko, státní občan Ruska, trvale bytem /... /..., (dále také „žadatel“), rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru všeobecné správy, (dále také „Ministerstvo vnitra“), ze dne 30. 8. 2016, č. j.: VS-2948/835.3/2-2015, kterým nebylo podle ustanovení § 11 a ustanovení § 22 odst. 3 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), vyhověno jeho žádosti o udělení státního občanství České republiky, a rozhodl t a k t o:

Podle ustanovení § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu se rozklad zamítá.

Odůvodnění:

I.

Prostřednictvím Úřadu městské části Praha 7 žadatel podal dne 27. 5. 2015 žádost o udělení státního občanství České republiky, (dále také „žádost“), Ministerstvu vnitra byla předmětná žádost doručena dne 2. 6. 2015. Žadatel, státní občan Ruska, se na území České republiky zdržuje od roku 1993 a trvalý pobyt mu byl povolen ke dni 17. 3. 2004. Je rozvedený, otec dvou synů, kteří jsou státními občany Ruska.

Usnesením Ministerstva vnitra ze dne 10. 6. 2016 bylo správní řízení o žádosti podle § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu přerušeno do 10. 8. 2016 a zároveň byl žadatel vyzván, aby odstranil nedostatky žádosti doložením dokladů specifikovaných v usnesení. V souladu s ustanovením § 47 správního řádu byl žadatel informován o tom, že dne 27. 5. 2015 bylo zahájeno správní řízení o jeho žádosti. Tímto usnesením byl rovněž poučen o procesních právech ve smyslu ustanovení § 36 a ustanovení § 38 správního řádu, podle nichž má právo nahlížet do spisu, navrhopvat důkazy, činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí a má právo vyjádřit v řízení své stanovisko včetně vyjádření se k podkladům rozhodnutí. Ve

stanovené lhůtě obdrželo Ministerstvo vnitra dne 1. 8. 2016 vyžádané listinné podklady.

Ministerstvo vnitra po provedeném důkazním řízení a po komplexním zvážení veškerých podkladů pro vydání rozhodnutí konstatovalo, že vzhledem ke skutečnosti, že žadatel má v České republice povolen trvalý pobyt ke dni 17. 3. 2004, tedy více než 5 let, splňuje podmínku podle ustanovení 14 odst. 1 písm. a) zákona o státním občanství České republiky.

Žadatel rovněž splňuje podmínku stanovenou v ustanovení § 14 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky, neboť se na území České republiky posledních 5 let fakticky zdržoval, přičemž realizace jeho zahraničních cest vyplývá z jeho písemného prohlášení ze dne 1. 8. 2016, jež je uloženo ve spise pod položkou č.19.

Výpisem z evidence Rejstříku trestů ze dne 14. 6. 2016, který si v souladu s § 22 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky vyžádalo Ministerstvo vnitra, žadatel prokázal trestní bezúhonnost ve smyslu ustanovení § 14 odst. 3 tohoto zákona. S přihlédnutím k době jeho pobytu v České republice pak neprokazuje trestní bezúhonnost v domovském státu, popř. v jiných státech.

Žadatel je osvobozen od splnění podmínek stanovených v ustanovení § 14 odst. 4 a 5 zákona o státním občanství České republiky, neboť vzhledem k datu svého narození (26. 11. 1945) je osobou starší 65 let, která neprokazuje znalosti českého jazyka a základní znalost ústavního systému České republiky.

Ministerstvo vnitra dále konstatovalo, že žadatel splňuje též podmínku stanovenou v ustanovení § 14 odst. 6 zákona o státním občanství České republiky, neboť neporušil povinnosti vyplývající z jiných právních předpisů upravujících vstup a pobyt cizinců na území České republiky, veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění, zaměstnanost, daně, cla, odvody a poplatky, vyživovací povinnost vůči dítěti, které má trvalý pobyt na území České republiky, nebo veřejnoprávní povinnosti k obci, ve které je přihlášen k pobytu, jde-li o povinnosti uložené obcí v samostatné působnosti.

Žadatel splňuje také podmínku stanovenou v ustanovení § 14 odst. 7 zákona o státním občanství České republiky, neboť prokázal výši a zdroje svých příjmů za poslední 3 roky předcházející podání žádosti. Žadatel pobírá starobní důchod.

Podmínku podle ustanovení § 14 odst. 8 zákona o státním občanství České republiky žadatel taktéž splňuje, když prokázal, že v posledních třech letech výrazně a bez vážných důvodů nezatěžoval systém státní sociální podpory nebo systém pomoci v hmotné nouzi.

V souladu s ustanovením § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky si Ministerstvo vnitra vyžádalo stanoviska Policie České republiky a zpravodajských služeb (dále též „bezpečnostní služby“). Na základě těchto stanovisek vyšlo najevo, že žadatel ve smyslu uvedeného ustanovení tohoto zákona

ohrožuje bezpečnost státu. Ministerstvo vnitra proto žádost zamítlo z důvodu bezpečnosti státu, jak vyplývá z citovaného ustanovení zákona o státním občanství České republiky.

II.

Proti zamítavému rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 30. 8. 2016, které bylo žadateli doručeno dne 6. 9. 2016, podal žadatel prostřednictvím provozovatele poštovních služeb dne 21. 9. 2016 včasný rozklad. Na základě výzvy Ministerstva vnitra ze dne 29. 9. 2016 byl rozklad doplněn o odůvodnění rozkladu včetně částečného překladu z ruského jazyka listiny nazvané „Výkaz služebních cest“.

Žadatel uvádí, že nesouhlasí s odůvodněním, že představuje hrozbu pro bezpečnost státu, což Ministerstvo vnitra použilo pro zamítnutí jeho žádosti. Vyjádřil přesvědčení, že neexistuje žádný důvod k zamítnutí žádosti. Službu v Sovětské armádě, která se uskutečnila před čtvrtstoletím, označil za formální důvod. Žádá ministra vnitra o opětovné posouzení žádosti.

III.

O rozkladu proti rozhodnutí Ministerstva vnitra rozhoduje podle ustanovení § 152 odst. 2 a 3 správního řádu ministr vnitra na základě návrhu rozkladové komise ministra vnitra. Rozklad posoudila rozkladová komise ministra vnitra.

V souladu se zákonem o státním občanství České republiky lze udělit české státní občanství pouze tomu žadateli, který kromě splnění podmínek uvedených v ustanovení § 13 odst. 1 tohoto zákona, tzn. integrace žadatele do společnosti v České republice a splnění ostatních podmínek pro udělení státního občanství stanovených v ustanovení § 14 tohoto zákona, zároveň nenaplníuje státobezpečnostní předpoklad zakotvený v ustanovení § 13 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky ve vazbě na ustanovení § 22 odst. 3 tohoto zákona.

Z obsahu správního spisu však vyplývá, že důvodem pro zamítnutí žádosti byla skutečnost, že stanoviska, která je Ministerstvo vnitra povinno si podle ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky v řízení o udělení státního občanství České republiky vyžádat, obsahovala informaci, dle níž žadatel ohrožuje bezpečnost České republiky. Šlo přitom o informace podléhající utajení podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti. V souladu s posledně citovaným ustanovením zákona o státním občanství České republiky se tato stanoviska nestávají součástí spisu, pokud obsahují utajované informace. Podle ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky se v případě, že v řízení vyjde na základě stanoviska Policie České republiky nebo zpravodajské služby, které obsahuje utajované informace, najevo, že žadatel ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost a územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví, nebo majetkové hodnoty, v odůvodnění rozhodnutí pouze uvede, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. V případě žadatele byl takovýto závěr učiněn. Ve smyslu

citovaného ustanovení bylo proto v odůvodnění předmětného rozhodnutí pouze uvedeno, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu.

Z rozkladu je zřejmé, že žadatel odmítá odůvodnění závěru, že představuje hrozbu pro bezpečnost státu, který vyplynul ze stanovisek bezpečnostních služeb podle ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky. V rozkladu vyjádřil pouze přesvědčení, že neexistuje žádný důvod k zamítnutí žádosti. Službu v Sovětské armádě, která se uskutečnila před čtvrtstoletím, označil za formální důvod. Podle názoru ministra vnitra je však z odůvodnění napadeného rozhodnutí zřejmé, že nebyla zpochybněna celková integrace žadatele do české společnosti a bylo prokázáno splnění ostatních podmínek pro udělení státního občanství České republiky zakotvených v ustanovení § 14 zákona o státním občanství České republiky.

S ohledem na skutečnosti uváděné žadatelem v rozkladu považuje ministr vnitra za potřebné podrobně se v posuzovaném případě zabývat následujícími právními aspekty uplatnění postupu předvídaného v ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky.

Zmiňované bezpečnostní služby svá stanoviska vyhotovují v intencích zájmů uváděných v ustanovení § 13 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky, tj. posuzují, zda z hlediska jejich poznatků může být žadatel tzv. bezpečnostním rizikem ve vazbě na možné udělení státního občanství. Negativní stanovisko je pak vydáváno v případě, že dotčená bezpečnostní služba k závěru o existenci takového rizika na základě svých poznatků v konkrétní situaci dospěje. Každé negativní stanovisko vydané ve smyslu výše uvedeného je vydáváno na úrovni ředitele příslušné zpravodajské služby nebo zvláštní složky Policie České republiky, případně jeho zástupce. Je tudíž garantováno, že závěr o bezpečnostním riziku pro Českou republiku spojený s osobou žadatele je založen na ověřených poznatcích a skutečnostech.

V obecné rovině je nutno dále konstatovat, že stanoviska bezpečnostních služeb nejsou závaznými stanovisky ve smyslu ustanovení § 149 odst. 1 správního řádu. Ministr vnitra v rámci řízení o rozkladu přezkoumává tato stanoviska ve vazbě na konkrétní situaci žadatele, požadavky zákona o státním občanství České republiky, správního řádu a další dotčené právní normy, jakož i s přihlédnutím k judikatuře vnitrostátních i mezinárodních soudů. Ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky ve vazbě na ustanovení § 26 tohoto zákona nadto zakládá speciální procesní režim týkající se těch stanovisek bezpečnostních služeb, která na základě utajovaných informací obsahují negativní závěr ve věci udělení státního občanství České republiky žadateli z důvodu bezpečnostního rizika. Jsou-li naplněny podmínky pro použití zvláštní právní úpravy, jak je tomu v posuzovaném případě, musí se tato úprava aplikovat a nelze použít úpravu obecnou.

Stanovisko podle ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky je nezbytným podkladem pro rozhodnutí ve všech řízeních o udělení státního občanství. Rozhodně pak nejde o podklad jediný. Z rozhodnutí Ministerstva vnitra o zamítnutí žádosti je přitom zřejmé, že si Ministerstvo vnitra zjišťovalo splnění

veškerých podmínek pro možnost udělení státního občanství České republiky žadateli.

Z hlediska ochrany základních bezpečnostních zájmů státu představuje tento zákonem upravený postup ve srovnání s obecnými předpisy o správním řízení legitimní a přiměřené omezení procesních práv účastníka řízení a obsahových náležitostí odůvodnění rozhodnutí. Nelze připustit, aby žadatel, který dle zjištění orgánů uvedených v ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky ohrožuje základní bezpečnostní zájmy státu, měl možnost seznámit se s obsahem stanovisek Policie České republiky a zpravodajských služeb, jež obsahují utajované skutečnosti. Uvedení takovýchto skutečností souvisejících s ohrožením bezpečnosti státu, jeho svrchovanosti a územní celistvosti, demokratických základů, životů, zdraví, nebo majetkových hodnot v odůvodnění rozhodnutí by mělo za následek prozrazení utajovaných informací, což by ve vazbě na ochranu základních bezpečnostních zájmů bylo nesporně krajně nežádoucí. V takovém případě zákonná úprava zajišťuje, aby žadatel z odůvodnění zamítavého rozhodnutí zjistil alespoň základní informaci o tom, co bylo důvodem zamítnutí jeho žádosti.

V této souvislosti lze zmínit i Výkladovou zprávou komise expertů pro státní občanství k Evropské úmluvě o státním občanství, v níž se v komentáři k čl. 11 uvádí, že v případě rozhodnutí dotýkajících se národní bezpečnosti má být poskytováno pouze minimum informací (v angl. originále „For decisions involving national security, only a minimum amount of information has to be provided.“). Z tohoto hlediska pak lze považovat i takovouto základní informaci za nezbytné minimum informací.

Pouze pro úplnost pak ministr vnitra podotýká, že s obdobnou úpravou, jakou má Česká republika, se lze setkat i v jiných státech stejného právního okruhu, jako je Česká republika. Příkladmo lze jmenovat tyto státy:

- Polsko, kde se rozhodnutí opírající se v zákonem stanovených případech o bezpečnostní důvody neodůvodňují (čl. 107 Zákoníku správního řízení ze 14. 7. 1960 /Kodeks postępowania administracyjnego/, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s čl. 31 a 36 zákona o státním občanství z 2. 5. 2009 /Ustawa o obywatelstwie polskim/).
- Dánsko, kde může Parlamentní naturalizační komise o neudělení státního občanství (naturalizaci) v případech možné bezpečnostní hrozby pro Dánsko rozhodnout bez odůvodnění rozhodnutí a možnosti odvolání.

Na základě výše uvedeného nelze dle názoru ministra vnitra než konstatovat, že v předmětném řízení Ministerstvo vnitra postupovalo při znepřístupnění předmětných stanovisek a neuvádění konkrétních důvodů rozhodnutí v jeho odůvodnění v intencích ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, z něhož vyplývá též odchylný postup v případě ustanovení § 36 odst. 3 a ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu.

Je rovněž nutno poznamenat, že správní řád je úpravou obecnou, zatímco zákon o státním občanství České republiky úpravou speciální. Podle ustanovení § 1 odst. 2 správního řádu, použije se správní řád nebo jeho jednotlivá ustanovení,

nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup. Ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky stanoví zvláštní – od obecného režimu správního řádu odchylnou – úpravu odůvodňování rozhodnutí.

Ministr vnitra dále považuje za potřebné zdůraznit, že je sice pravda, že žadatelé nejsou známy konkrétní důvody, které k vydání negativních stanovisek vedly, jeho právu na spravedlivý proces je však přesto poskytnuta ochrana přiměřená okolnostem případu. Žadatel ví, že zamítavé rozhodnutí stojí na negativním stanovisku některé bezpečnostní služby. Má též možnost proti tomuto závěru brojit podáním rozkladu, což ostatně učinil. Důvody, na nichž bylo zamítavé rozhodnutí Ministerstva vnitra založeno, jsou v řízení o rozkladu přezkoumávány i bez toho, že by je účastník řízení přesně znal. Žadatelovo právo obhajovat svá práva a zájmy je tedy v potřebném rozsahu zachováno, samozřejmě při respektování specifík daného případu (tedy dopadu do bezpečnostních zájmů země).

V této souvislosti ministr vnitra dále uvádí, že výše zmíněná omezení procesních práv účastníka řízení, vyplývající z ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, ve shodě s prvostupňovým orgánem, považuje za ústavně konformní se zřetelem k čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky. Podle tohoto ustanovení lze státní moc uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Zákon – v daném případě zákon o státním občanství České republiky, přitom jednoznačně limituje obsah odůvodnění rozhodnutí v případech stanovených v ustanovení § 22 odst. 3 tohoto zákona. Ministerstvo vnitra odůvodněním svého zamítavého rozhodnutí tento postup v daném případě plně respektovalo, a dostalo tedy i ústavní zásadě zákonnosti.

V posuzovaném případě pak nelze opomenout, že ústavnost § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky již potvrdil Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 11. 10. 2016, sp. zn. Pl ÚS 5/16, jímž zamítl návrh na zrušení citovaného ustanovení. Ústavní soud dospěl k závěru, dle něhož „konkrétní důvody nevyhovění žádosti nebudou žadateli sdělovány jen v těch případech, kdy je zde reálná obava, že by jejich zveřejnění mohlo ohrozit bezpečnost státu či třetích osob. S ohledem na uvedené sleduje napadená právní úprava legitimní cíl, kterým jsou bezpečnostní zájmy státu. K dosažení tohoto cíle současně zvolila racionální a nikoliv svévolné prostředky, neboť z odůvodnění rozhodnutí vylučuje toliko ty informace, pro které je žádost zamítnuta z důvodu ohrožení bezpečnosti státu, přičemž se v odůvodnění alespoň obecně uvede, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. Uvedený kompromis mezi zájmem jednotlivce na sdělení důvodů zamítavého rozhodnutí na straně jedné a bezpečnostními důvody na straně druhé považuje Ústavní soud ... za ústavně konformní“ (bod 61 odůvodnění).

Ministr vnitra zároveň zdůrazňuje princip, nyní výslovně zakotvený v ustanovení § 12 zákona o státním občanství České republiky, podle něhož na udělení státního občanství není právní nárok, jak již dříve opakovaně v řadě rozhodnutí potvrdil Ústavní soud i Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2006, čj.: 3 As 32/2005 – 51, a navazující usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2007, sp. zn.: II. ÚS 624/06, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, čj.: 4 As 142/2013-29). V úvahu vzal

ministr vnitra i skutečnost, že osobě, jíž bylo uděleno státní občanství České republiky, toto občanství (na rozdíl od řady jiných států) nelze odejmout proto, že se stala bezpečnostním rizikem pro český stát. Proto je nutno případné bezpečnostní riziko před udělením státního občanství České republiky vážit obzvlášť pečlivě.

V případech, kdy státoobčanský vztah nevzniká ze zákona, ale na základě rozhodnutí orgánu státu, má tento stát nezadatelné právo rozhodnout, zda určité osobě státní občanství udělí či nikoli. Jak ostatně vyplývá z usnesení Ústavního soudu ze dne 8. 3. 2000, č.j.: IV. ÚS 586/99, každý suverénní stát má právo stanovit podmínky, za kterých mohou cizinci získat státní občanství České republiky s tím, že zde není žádného základního práva, které by stát mohl porušovat tím, že cizinci státní občanství neudělí. Pokud tedy není cizinci státní občanství České republiky uděleno, neporušuje tím orgán zastupující stát žádné právo zaručené Ústavou, ústavními zákony ani mezinárodní smlouvou ve smyslu čl. 10 Ústavy (k tomu též viz níže). Takový postup pak není v rozporu ani s Evropskou úmluvou o státním občanství.

Ministr vnitra považuje za důležité poukázat též na skutečnost, že Evropská úmluva o ochraně lidských práv ani její protokoly negarantují právo na udělení státního občanství konkrétní země. To ostatně potvrzuje i judikatura ESLP – viz např. rozhodnutí z 12. 1. 1999 ve věci Karassev proti Finsku, stížnost č. 31414/96 (ECHR 1999-II), bod 1. a): „Soud poznamenává, že právo na udělení konkrétního státního občanství není garantováno Úmluvou ani jejími protokoly.“ (v angl. znění: The Court notes that the right to acquire a particular nationality is not guaranteed by the Convention or its Protocols.).

V intencích shora rozebrané zákonné úpravy ministr vnitra v rámci řízení o rozkladu opětovně posoudil negativní stanovisko příslušné bezpečnostní služby. Vyhodnotil důvody zmiňovaného negativního stanoviska ve vazbě na žadatelovu osobní situaci – zejména dobu pobytu v České republice, jeho integraci do české společnosti, jakož i skutečnost, že plní své veřejnoprávní povinnosti. Zkoumal, zda bezpečnostní riziko u žadatele trvá. Vzal v úvahu, jaký dopad může mít pro žadatele skutečnost, že mu nebude státní občanství České republiky uděleno a jaké by naopak mohly být případné negativní dopady pro Českou republiku, pokud by žadateli její občanství uděleno bylo. Po posouzení všech těchto skutečností dospěl k závěru, že bezpečnostní riziko u žadatele přetrvává a je takového charakteru, že brání udělení státního občanství České republiky žadateli. Řádnému posouzení celého prvostupňového řízení, rozhodnutí o neudělení státního občanství, jakož i dalších souvisejících otázek ministrem vnitra, jakožto orgánem rozhodujícím o rozkladu, nebrání skutečnost, že žadateli nejsou známy konkrétní bezpečnostní důvody, které vedly k zamítavému prvostupňovému rozhodnutí. V tomto kontextu nelze než konstatovat, že žadatelovo vyjádření v podaném rozkladu nelze v předmětném správním řízení jakkoli zohlednit.

S odkazem na výše uvedené proto ministr vnitra rozhodl s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise způsobem uvedeným ve výroku tohoto rozhodnutí.

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 152 odst. 4 správního řádu nelze odvolat.

ministr vnitra

